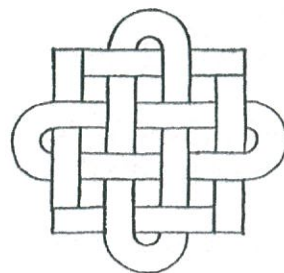

SZIGETVÁR, VÁR NEMZETI EMLÉKHELY

HASZNÁLATI TERV

SZIGETVÁR, VÁR NEMZETI EMLÉKHELY HASZNÁLATI TERV

A nemzeti emlékhelyek használati rendjéről szóló 302/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (1) és (4) bekezdése alapján a kulturális örökség védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) a turizmusért felelős miniszterrel egyetértésben a nemzeti emlékhely használati rendjéről – nemzeti emlékhelyenként – az adott nemzeti emlékhely sajátosságainak megfelelő, az említett Korm. rendelet 1. §-ban meghatározott használati célok szerint rendszerezett használati tervet készít.

1. A nemzeti emlékhely azonosító adatai

- a) A nemzeti emlékhely pontos megnevezése: **Szigetvár, Vár**
- b) A nemzeti emlékhely 2007. óta a hazai műemlékek között elsőként - szerepel a műemlékek Európai Örökség Jegyzékén.
- c) A magyar Országgyűlés a „Civitas Invicta” – Szigetvár, a leghősiesebb városról szóló 2011. évi CXXXVI. törvény alapján Szigetvár városának a „Civitas Invicta – a Leghősiesebb Város” címet adományozta.
- d) A nemzeti emlékhely helyrajzi számok szerinti kijelölése, illetve GPS-koordináták szerinti megállapítása:
Szigetvár, 1733 hrsz. (7900 Szigetvár, Vár u. 19.) 46.050256, 17.7981175
Védettségek:
Műemléki védettség: A vár területe műemlék, Műemléki törzsszám: 477, azonosító: 1978,
Régészeti védettség: Védett régészeti lelőhely, lelőhely azonosító: 25179.
Természeti védettség: Helyi jelentőségű természetvédelmi terület
- e) A nemzeti emlékhely tulajdonosának/tulajdonosainak megjelölése:
Magyar Állam, a tulajdonosi jogokat az MNV Zrt. gyakorolja.
- f) A nemzeti emlékhely tulajdonosának elérhetőségei:
MNV Zrt. 1133 Budapest, Pozsonyi út 56.
- g) A nemzeti emlékhely elérhetőségei:
7900 Szigetvár, Vár u. 19. Szojkó- Szinyákovich Kornéla - marketing vezető
telefonszáma: 06707028600, email: szigetvarivar75@gmail.com, honlap:
<http://www.zrinyiter.hu/var>, Fb- elérhetőség:
<https://www.facebook.com/Szigetvari-Zrinyi-Var-1382719662027603>
Blogok: www.szigetvarivar.blog.hu, www.szigetvarivar.blogspot.com,
www.kincsesziget.blogspot.com.

- h) Amennyiben az ingatlan használatára szerződésnél fogva más jogosult, úgy a használatra jogosult megjelölése és elérhetőségei:

A műemlék-együttes a Nemzeti Törzsvagyron része, vagyonkezelő az MNV Zrt, 1133 Budapest, Pozsonyi út 56., bérelő Szigetvár Város Önkormányzata, Szigetvár Város Önkormányzata 7900. Szigetvár, Zrínyi tér 1. 06-73/514-300. www.szigetvar.hu; onkormanyzat@szigetvar.hu, mely az SZT-37.912 szerződés (2012.05.22.) alapján –az MNV támogatása mellett-, határozatlan időtartamú bérleti szerződés alapján üzemelteti az ingatlant. Szigetvári Zrínyi Miklós Közérdekű Muzeális Gyűjtemény székhelye és működési helyszíne.

- i) A nemzeti emlékhely használatában és megőrzésében érintett és érdekelt egyéb szereplők felsorolása:

Szigetvár Város Önkormányzata 7900 Szigetvár, Zrínyi tér 1. 06-73/514-300; www.szigetvar.hu; onkormanyzat@szigetvar.hu; polgarmester@szigetvar.hu
NÖF Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft. (9400 Sopron, Kolostor-hegy utca 1., levelezési cím 1133 Budapest, Daróczi u. 3. e-mail: info@nofnkkft.hu (az egyes központi hivatalok és költségvetési szervi formában működő minisztériumi háttérintézmények felülvizsgálatával összefüggő jogutódlásáról, valamint egyes közfeladatok átvételéről szóló 378/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 34. § 4(a) bekezdése alapján).

2. A nemzeti emlékhely és a hozzá fűződő nemzeti érték ismertetése, annak bemutatása, hogy mely tényezők indokolták a nemzeti emlékhellyé nyilvánítást:

A Szigetvári Vár 2006-ban az „Európai Örökség” rangos kitüntetést nyerte el.

A szigetvári ostrom története, üzenete és dicsősége széles körben példaként szolgálhat a nemzet életében. Szigetvár üzenete a béke és az egymás iránti tisztelet, amelyet helyben az emlékpark, Zrínyi és Szulejmán emlékműve hirdet, ezért a 2016-os esztendőt a kormány az 1566. évi szigetvári hősi helytállás, valamint Zrínyi Miklós halálának 450. évfordulója emlékére „Zrínyi Miklós–Szigetvár 1566” címmel emlékévvé nyilvánította, Szigetvárt pedig nemzeti emlékhellyé. Emlékünnepségek, kormányfők, kormányközi delegációk találkozásának színhelye volt a Szigetvári Vár.

3. A nemzeti emlékhely jelenlegi állapotának bemutatása:

- a) a jelenlegi állapot a beavatkozások szükségességének megjelölésével:

Szigetvári Vár területén vagyonkezelő MNV Zrt. 2006, 2012-13 évben többször végzett szerkezet felújítási munkákat, illetve kialakításra került az ún. gyilokjáró a várfalon is.

Szigetvár Város Önkormányzata 2013-2015. években a Dél-dunántúli Operatív Program keretében a Civitas Invicta – A leghősiesebb város - projekt keretén belül több, mint 300 millió Ft-os beruházás keretében fejlesztette a létesítményt a MNV Zrt. tulajdonosi hozzájárulása alapján. Felújításra került a meglévő volt kastélyépületből kialakított múzeumrész, megtörtént a dzsámi épületrész északi oldali hozzáépítésének lebontása, új fogadóépület építése. Többnyelvű kültéri

információs táblák kerültek kihelyezésre. A fejlesztés helyszínén kialakításra került egy korszerű történelmi kiállítótér, benne egy interaktív centrummal. A DDOP-2.1.1/A.B-12 projekt 2015. június 30-án lezárásra került, a használatba vétel megtörtént.

A Zrínyi Emlékév keretében egyre többen látogattak Szigetvárra, és török nyelvű kiállítási anyagok, ismertető is ösztönzik a jobb megismerést.

Az üzemeltetés technikai feltételeinek megteremtéséhez az alábbi fejlesztések kerültek megvalósításra:

- többfunkciós fogadóépület építése,
- dzsámi északkeleti oldali hozzáépítés lebontása, üvegportál építése,
- múzeum épület északnyugati sarkában levő vizesblokk elbontása,
- régi múzeum épületben új, mozgáskorlátozott látogatók számára megfelelő vizesblokk került kialakításra,
- fogadóépület és a régi múzeum épület között faláttörés az északkeleti falon,
- kiállítótér kialakítása,
- gépészeti rendszerek, villamos hálózat korszerűsítése, javítása,
- kiállítás technikai fejlesztések, belsőépítészeti feladatok,
- zárható múzeumi szoba létrehozása a tudományos kutatás és a leletek raktározása céljából.

A Szigetvári Vár északi kazamata sor műemléki épületének felújítása és bővítése 2004. évben jogerős építési engedély alapján az MNV Zrt., mint tulajdonos, építtető megbízásából megkezdődött. A megvalósításhoz szükséges engedélyezési és kivitelezési szintű tervdokumentációt 2002-2003 évben a Fővárosi Ingatlankezelő Műszaki Vállalkozói Rt. (továbbiakban: FIMŰV Rt.) készítette el. A jogerős építési engedély alapján megkezdett kivitelezési munkák teljes körű befejezésére a mai napig nem került sor, rész-műszaki átadás sem történt. A FIMŰV Rt. által összeállított tervdokumentáció szerint megkezdődött az északi kazamata sor műemléki épületének felújítása és bővítése 2004. évben összesen nettó 1900 m² alapterület (kazamata sor és ráépítés) figyelembevételével. A kazamata épület földszintjére és tetejére a földleszedés után 50 fő elhelyezésére szolgáló turisztaszálló és 80 fős étterem került megtervezésre. A fejlesztés félbe maradt, de az elkészített, halaszthatatlan szerkezet-megerősítési munkálatok megfelelő alapot adnak a műemléki szárny továbbfejlesztéséhez.

A „Zrínyi Miklós- Szigetvár 1566.” emlékév kapcsán 2016. évben állami forrásból jelentős fejlesztési, helyreállítási munkálatok valósultak meg a Vár területén. A munkálatok során helyreállításra került az északi, keleti és nyugati várfal jelentős része, a Vár belső sétányai, közvilágítási hálózata megújult, minőségi utcabútorok kerültek kihelyezésre. A MANK Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. menedzselésében felállításra került „Zrínyi Miklós Emlékmű” című köztéri szobor műalkotás, mely a Magyar Állam tulajdonát képezi, használatba az üzemeltető részére átadásra került.

A fejlesztések az emlékév lezárását követően is folytatódnak, melyek a Nemzeti Várprogram koordinált keretein belül, a Nemzeti Kastélyprogram és a Nemzeti Várprogram felülvizsgálatáról szóló 1773/2016. (VII.15.) Korm. határozat alapján, várhatóan a GINOP -7.1.1-15 azonosító számú pályázati támogatás révén valósulnak meg.

Ez a fejlesztés a Vár szabadtéri, ill. fedett-nyitott és zárt kiállítási tereinek jelentős növelését célozza meg, melynek megvalósítása során a rendelkezésre álló pénzügyi források függvényében várhatóan az alábbi helyszíneket érinti:

- a kazamata épület-tömbjének funkcionális újraértelmezése, közösségi-, kiállító-, és multifunkcionális terek létrehozása;
- a jelenlegi beléptető pénztár és a Kapitány-pince átalakítása, fejlesztése;
- a Kastély épületegyüttesének fejlesztése;
- a Zrínyi (volt belső) Vár régészeti kutatása, tematikus bemutatása, a történelmi hűséget is tükröző megközelíthetőség biztosítása;
- a barokk várfalrendszer egyes szerkezeti elemeinek felújítása, új közlekedési kapcsolatok biztosítása, információs rendszerek bővítése.

A fejlesztési projekt várhatóan 2018. IV. negyedévében kezdődhet meg, míg befejezése 2020. IV. negyedévre prognosztizálható.

- b) a nemzeti emlékhely állapotát fenyegető esetleges veszélyek:

A török kori kő-, ill. a barokk téglaköpenyes várfalrendszer lápos, feltöltéses talajra került felépítésre, néhol hiányos alapozással, ezért a külső várfalszakaszok időszakos (cca. öt évenkénti) műszeres mozgásmérését, állapotörögzítését el kell végezni. Az ÉNY-i bástyatömb alap-megerősítése elkészült.

- c) korlátozások és tilalmak:

a kulturális örökség védelméről rendelkező jogszabályok alapján fennálló védettségből, valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló jogszabályokból, és a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvényből eredő korlátozások és tilalmak

- d) az emlékhelyet érintő helyi szabályozások:

- *Szigetvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 29/2017. (XII.21.) önkormányzati rendelete a Helyi építési szabályzatról;*
- *Szigetvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 28/2017. (XII.21.) önkormányzati rendelete Szigetvár Város Településképi védelméről;*
- *Szigetvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 32/2011. (X.28.) önkormányzati rendelete a Szigetvári Vár környéke természetvédelmi terület helyi védettségű védett területté nyilvánításáról (továbbiakban: 32/2011. (X.28.) önk. rendelet).*

- e) az emlékhelyhez kapcsolódó közúti információk:

A város területén, annak több pontján elhelyezésre kerültek tájékozódást segítő közúti jelzőtáblák, melyek állapota megfelelő.

4. A nemzeti emlékhelyet és annak kezelését érintő hatályos jogszabályok, egyéb rendelkezések felsorolása:

- a) a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (Kötv.),
- b) a nemzeti emlékhelyek használati rendjéről szóló 302/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet,
- c) az adott emlékhelyet érintő további jogszabályok:
 - a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény,
 - a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény,
 - az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény,
 - a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény,
 - a muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményeikről szóló 194/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet,
 - az állami vagyonnal való gazdálkodásról szóló 254/2007. (X. 4.) Korm. rendelet,
 - a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 496/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet,
 - a kulturális javaknak a muzeális intézmények nyilvántartási szabályzatáról szóló 20/2002. (X. 4.) NKÖM rendelet,
 - a természetes gyógytényezőkről szóló 74/1999. (XII. 25.) EüM rendelet
- d) a Nemzeti Kastélyprogram és a Nemzeti Várprogram felülvizsgálatáról szóló 1773/2016. (VII. 15.) Korm. határozat,
- e) a Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 elfogadásáról szóló 1747/2017. (X. 18.) Korm. határozat,
- f) Miniszterelnökség parlamenti államtitkára, miniszterhelyettese által 2015. május 11. napján kiadott Mandátuma A szigetvári török és magyar emlékeinek bemutatása és fejlesztése érdekében képviselendő egységes magyar álláspontról (továbbiakban: Mandátum).

5. A nemzeti emlékhely használatával kapcsolatosan kialakult szokások, hagyományok ismertetése:

A Vár egész évben nyitott a különféle rendezvényekre városi, önálló művészeti- és kulturális programokra. A nagyobb rendezvényekkel párhuzamosan, kapcsolódó fotó-, festészeti-grafikai kiállítások kerülnek általában megrendezésre a várkastély galériájában, vagy a dzsámi folyosóján. A kiváló akusztikájú műemlék dzsámi épületében rendszeresen tartanak koncerteket, hangversenyeket, kórustalálkozókat. A várudvaron gyönyörű környezetben, nyári szezonban, zenés esteket rendeznek.

Ezen kívül is számos, történelmi környezet által ihletett programlehetőség, rendezvény színtere a Vár, melyek közül a legkiemelkedőbb az 1833 óta megtartott „Zrínyi Napok” fesztivál.

Az év során több történelmi karakterű emléknap alkalmából (febr. 4., máj. 30., júl. 22., aug. 6., szept. 6-8.) is korhű viseletbe öltözött (XVI. sz.) történelmi hagyományörző vitézek részvételével közös programokat, várjátékok, bemutatók kerülnek megrendezésre.

A várban több emlékmű, emléktábla is található (Zrínyi Miklós szobra, ill. egy szoborcsoport, Istvánffy Miklós, Tinódi Lantos Sebestyén szobrai, valamint gróf Zrínyi Miklós és Zrínyi Péter, Molnár Imre emléktáblái), amelyek évente, rendszerint kegyeleti megemlékezés helyszínei.

Csoportosan érkező vendégek számára olyan történelmi várséta biztosított, mely élményszerű stílusban adja elő a történelmi eseményeket bemutatva a látnivalókat, érdekességeket, majd a vársétát történelmi viseletekkel kapcsolt végvári fegyverbemutató zárja.

Nyári időszakban (április 24. - szeptember 29.) végvári fegyver- és viselet-bemutatóra kerül sor a várszínpadon, naponta rendszeres időpontban. A bemutató jellege könnyed és szakszerű, korabeli történetekkel színezve, pirotechnikai elemekkel, a korosztálynak megfelelő hangvétellel.

Országosan egyedülálló kezdeményezésként a nyári időszakban hétvégenként delente ágyúlövés hangzik el a hősök tiszteletére. A díszlövést hagyományőrség végzi el, mely érdekes látnivaló.

Évközi hagyományos programok, megemlékezések a már megvalósított programok alapján:

- Február 13. „Szigetvár várának visszafoglalása a töröktől - 1689” - történelmi animációs játék, történelmi viseletekbe öltözött hagyományőrző vitézek részvételével;
- Március 15. Nemzeti ünnep – Hagyományőrök díszőrsége, zászlófelvonás. Viselet- és fegyverbemutató (XVI. század). Történelmi várséta. Múzeumi tárlatvezetés. Díszlövés délben a hősök tiszteletére;
- Húsvét hétfő – Tojáskereső játék – családi program a Szigetvári Várban;
- Április 24. Szent György napján 12:00-kor a hősök előtt tisztelgő díszlövessel indul a turistaszezon. Előadás a Szent György napi hagyományokról, végvári viselet- és fegyverbemutató, múzeumi séta tárlatvezetéssel;
- Május 13. Emlékhelyek Napja – a Nemzeti Örökség Intézetével és más nemzeti emlékhelyekkel közös országos programban részvétel;
- Pünkösdhétfő Szigetvár várában – népi játékok, „hétpróba”. Előadás a pünkösdi hagyományokról. Végvári (XVI. század) viselet- és fegyverbemutató. Múzeumi séta, vezetéssel;
- Június 19-23 – hagyományos „Apródtábor” a Szigetvári Várban I. turnus;
- Június 26-30 – „Apródtábor” II. turnus;
- Szeptember 8-10. Zrínyi napok fesztivál;
- Szeptember 29. Szent Mihály napja, délben ágyúlövessel tisztelgés a hősök emléke előtt, előadás a Mihály napi hagyományokról, XVI. századi viselet- és fegyverbemutató, múzeumi séta vezetéssel;
- Október 23. Nemzeti Ünnep – hagyományőrök díszőrsége, tiszteletlövés a hősök emlékére, végvári viselet- és fegyverbemutató, történelmi várséta, múzeumi tárlatvezetés;
- Múzeumok Éjszakája országos programsorozathoz való csatlakozás lehetősége;
- Műemléki Világnap az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Egyesület koordinálásával;
- Hősök Napján koszorúzás;
- November 18. Zrínyi Miklós költőre, hadvezérre, történő megemlékezés keretében történész-konferencia.

Attrakciók, látványosságok

Az egyéni látogatás lehetőségei mellett az alábbi alkalmi, illetve rendszeres kínálat teszi élménygazdagabbá a várlátogatást:

- Csoportos látogatás esetén, előre bejelentkezés alapján a csoportos kedvezményes jegyáron belül lehetséges – történelmi várséta vezetéssel (Szulejmán szultán dzsámi), - viselet- és fegyverbemutató. Igény esetén képzett tárlatvezetők állandó jelleggel a muzeális kiállításon szakszerű tárlatvezetést tartanak.
- Kombinált jegyekkel Szigetvár többi főbb nevezetessége (pl. a Török Ház) is megtekinthető, e többi helyszínen még szorosabb bevonása a turistaforgalomba fontos cél.
- Nyári hagyományos „Apródtábor” melynek célja, hogy a gyerekek történelmi környezetben, játékos- és kézműves foglalkozások keretein belül ismerkedjenek meg a Vár és a Zrínyi- korszak történetével, mondáival, hagyományaival.

Várjátékok

Történelmi táborozással egybekötött két- vagy többnapos rendezvénysorozat. A résztvevők a végvári történelmi események, csatározások felelevenítésével fokozzák a Vár és a Város turisztikai attrakcióját. A történelmi viseletes hagyományörzők Várban és a várparkban adott napokon hadijátékokat, bemutatókat tartanak.

Gasztrofesztivál

A Vár programjainak sorába illeszkedő rendezvény alapja egy középkori főzőverseny, melynek helyszíne hagyományosan a DNY-i várbástya. A program kísérőrendezvényei végvári táborozás és életképek, bemutatók, kézműves-vásár, gyerekprogramok.

A Szigetvári Vár nyitvatartási rendje:

Téli nyitva tartás (október 1.-április 30.)- keddtől-vasárnapig 09:00-16:00 óráig

Nyári nyitva tartás (május 1.- szeptember 30.)- hétfőtől- vasárnapig 09:00- 18:00 óráig.

6. A fennálló egyéb védettségéből következő előírások ismertetése:

Az emlékhely teljes területe műemlékileg védett terület, és régészeti lelőhely. Kötv vonatkozó előírásai szerint, a Mandátumba foglaltak figyelembe vételével:

- A vár történelmünk kiemelkedő emlékhelye, melynek helyreállítása során a magyar történelmi múlthoz kötődő emlékek, mindenekelőtt a Zrínyi-vár (belső vár) maradványainak feltárása, bemutatása és létesítése kell, hogy hangsúlyt kapjon.
- A Vár a törökök elleni védekezés egyik leghősiesebb küzdelmének emléke. Nem kívánatos a vár török kultusz helyé alakítása.
- Valamennyi felújítandó épület esetében vezérelv, hogy a helyreállítások a tudományos kutatások eredményein alapuljanak, alapelveként szem előtt tartva, hogy a várbeli épületek rekonstrukciója az építmény egykori állapotáról tudományos vizsgálatok során megismert, igazolt adatok által megalapozott mértékben történhet, az európai és a hazai műemlékvédelemben kialakult elvárások, például a megkülönböztethetőség és visszafordíthatóság elveinek alkalmazásával, a hazai jogszabályoknak megfelelően.
- Tudományosan nem igazolható visszaépítés nem valósítható meg. Analógiák alapján történő kiépítés, amelyet nem támaszt alá az adott objektumra vonatkozó helyszíni kutatási adat, nem engedélyezhető.

- A maradványok megőrzését szolgáló elkerülhetetlenül szükséges kiegészítések a vélhető korabeli formákra utalva, de megjelenésükben és anyagukban egyértelműen elkülönülve készülhetnek.
- A dzsámihoz kapcsolódó munkálatok koncepciója alapvetően a meglévő műemléki értékek megőrzésére irányulhat. Nem cél a dzsámi túlzottan hangsúlyos megjelenítése, nem kívánatos a vár belső képét meghatározó elemmé változtatni azt. A tetőidom meghatározása és az előcsarnok rekonstrukciójának terve kapcsán ez az elvárás figyelembe veendő. A minaret kiépítése – tudományos adatok hiányában – nem támogatható. A jelenlegi építménymagasság megtartásával állagmegóvási, konzerváló jellegű beavatkozás engedélyezhető.
- A vár területén, méltó helyen Zrínyi-kiállítást kell létrehozni. E célból elsősorban az ún. Andrassy-kastély épülete javasolt. A kastély műemléki védelem alatt áll (a várral azonos törzsszámon, de önálló műemléki értéként nyilvántartva), ezért a dzsámi épületével való összefüggése abban az esetben módosítható, ha tudományos kutatási adatok azt alátámasztják és műemléki értékei nem szenvednek sérelmet.
- A dzsámi esetében a dzsámi belső terének rekonstrukciója, a dzsámi lefedése, a minaret meglévő maradványainak megóvása engedélyezhető a jelenlegi magasság megtartásával.
- A helyreállítás módját (anyaghasználat, didaktikai eszközök alkalmazása stb.) a magyar jogszabályokban rögzített követelményeknek megfelelően kell meghatározni.
- A magyar kormányzat a dzsámi szakrális célú használatát nem támogatja.
- A Nemzeti Várprogram keretében a Zrínyi-vár maradványainak feltárása és hiteles bemutatása a cél.
- A kazamata-sor helyreállításával és turisztikai célú hasznosításával összefüggő félbemaradt beruházás a Nemzeti Várprogramban meghatározott új koncepciónak megfelelően fejeződik be, az épületben kiállítóterek, kávézó és kiszolgáló helységek kapnak helyet az épületben.
- A várban bármely beavatkozás a Miniszterelnökség Kulturális Örökségvédelemért Felelős Helyettes Államtitkárságával előzetesen egyeztetve tervezhető és végezhető.

Az emlékhely területén belül minden talajmélyítéshez, földmozgatáshoz (vezetékek, csatornák kialakításához, fakitermeléshez és ültetéshez stb.) régészeti felügyelet szükséges, figyelemmel Kötv előírásaira. A műemlék-együttest körülölelő közpark a 32/2011. (X.28.) önk. rendelet alapján helyi védettségű természetvédelmi terület, mely ápoltt állapotában méltó környezetet nyújt a nemzeti emlékhely számára.

Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat 2013. december 21. napján kelt határozata - többek között - a Szigetvár, 1733 hrsz. (7900 Szigetvár, Vár u. 19.) területet Szigetvári Gyógyhely néven gyógyhellyé minősítette. Gyógyhelynek meg kell felelnie a természetes gyógytényezőkről szóló 74/1999. (XII. 25.) EüM rendeletnek.

7. A nemzeti emlékhely egyes használati céljaihoz kapcsolódó, a használatra vonatkozó ajánlások, előírások:

- a) Általános, azaz ünnepi, protokolláris, idegenforgalmi és köznapi használati mód esetében
 - A nemzeti emlékhely méltóságát mindenkor biztosítani kell.
 - Tilos minden olyan tevékenység, amely a nemzeti emlékhely szellemiségével nem összeegyeztethető.
 - Tilos minden olyan magatartás, amely a kegyeleti és/vagy szakrális elvárásokat sérti.
 - Tilos a nemzeti emlékhely nem rendeltetésszerű használata.
- b) Az ünnepi és protokolláris használati mód esetében
 - Biztonsági feltételek megteremtése a biztosítást végző szervekkel együttműködve; szükség szerint a köznapi és idegenforgalmi használat korlátozása; forgalomkorlátozás; a zavaró, egyéb rendezvények tiltása.
- c) Nemzeti ünnepek napján a Vár látogatható.

8. A nemzeti emlékhelyhez fűződő nemzeti érték megőrzéséhez, fenntartásához és bemutatásához rövid-, közép- és hosszútávon tervezett intézkedések – azok időbeli ütemezését is bemutató – ismertetése, az alábbiak középpontba állításával:

- a) kutatás
 - A Nemzeti Várprogram keretében régészeti feltárások várhatóak a nemzeti emlékhely területén.
- b) a fenntarthatóság növelése
 - Az attrakciók vonzerejének növelése kedvezően befolyásolja a fenntarthatóságot. Pályázatok segítségével a muzeális gyűjtemény igyekszik támogatást szerezni mérőműszerek, valamint egyéb régészeti és muzeális költségek fedezése érdekében, ezzel együtt a helyi közösségekkel és a természeti környezettel harmonikusan együtt élő turizmus megvalósítása, a kulturális és környezeti értékek megőrzése érdekében a fenntartható turizmus elveinek érvényesítése, összhangban a Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 által megfogalmazott célokkal.
- c) megjelölés, figyelemfelhívás, megközelítés, közlekedés, parkolás,
 - A Szigetvári Vár közvetlen környezetében, önkormányzati tulajdonú területen jelenleg a parkolási lehetőség nem biztosított. Közterületen a Vár főbejáratánál kialakításra került egy akadálymentes parkolóhely, de a Vár utcán keresztül a déli irányból a főbejárat megközelítése engedélyhez kötött.
 - A Vártól keleti irányban található a Szigetvári Gyógyfürdő szomszédságában – Vártól kb. 100 méterre az Almás-patakon átívelő gyalogos hídon keresztül megközelíthető – gépjárműparkoló, amely területén az autóbuszok számára is kijelölésre kerül parkolóhely.
 - Az Önkormányzat jövőbeli elképzelései között szerepel a Vártól délnyugati irányban – a Vártól kb. 200-250 méterre fekvő önkormányzati tulajdonú területen – új gépjárműparkoló kialakítása (autóbuszok számára is). A tervezett fejlesztés a GINOP-7.1.3-15 „Gyógyhelyek komplex turisztikai fejlesztése” című pályázat keretein belül valósulna meg azzal, hogy ezen fejlesztési területen rekreációs közpark kialakítása is tervezett.

- A megközelíthetőség javítása érdekében a köztereken térképek elhelyezése.
 - o A közlekedési infrastruktúra családbarát szempontoknak megfelelő fejlesztése, összhangban a Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 által megfogalmazott célokkal.
- d) hozzáférhetőség, bemutatás, turizmus
 - Kiállítások bővítése, programok, pl. ismeretterjesztő előadások segítségével a látogatószám növelése. A már megjelent Szigetvár az oszmán korban (Hancz Erika, Szülőföld Kiadó, 2016) c. 3-nyelvű kiadvány mellett több, a várost és a látnivalókat ismertető kiadvány kiadása.
 - Hatékony honlap és facebook marketing, applikációk fejlesztése. Iskolákban szórólapok elhelyezése az aktuális programokról.
 - Történelmi és nemzeti emlékhelyekkel történő együttműködés keretében egymásra épülő programok szervezése és diverzifikált célcsoportoknak szóló közös kiadványok megjelentetése.
 - A több generáció közös élményszerzését lehetővé tevő turisztikai attrakciók megvalósítása, a következetes, informatív tájékoztatás, illetve a többnyelvűség megfelelő biztosítása és a digitális technológiák alkalmazása, a bennük rejlő lehetőség kiaknázása összhangban a Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 által megfogalmazott célokkal.
- e) szakmai képzés, továbbképzés lehetőségei
 - A hagyományörzők számára lehetővé tenni, hogy Szigetvárt és az ottani tevékenységeket ismertető tevékenységeket mutassanak be és új technikákat tanuljanak más helyszíneken.
 - Idegenvezetők továbbképzése, és a várbán dolgozó személyzet nyelvi és szakmai továbbképzése, ezzel az intézkedéssel a turizmus ágazatában foglalkoztatottak felkészültségének és motivációjának erősítése, összhangban a Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 által megfogalmazott célokkal.
- f) oktatás, ismeretterjesztés, társadalmi tudatosság növelése, kommunikáció
 - A Vár, mint Nemzeti Emlékhely, már önmagában is a hazai tudományos és kulturális élet látóterében áll, így időről időre születnek a témában különféle publikációk, tanulmányok, vagy ismeretterjesztő, turisztikai szakmai anyagok. Cél a folyamatos érdeklődés fenntartása és az eredmények publikálása.
 - A nemzeti emlékhely iskolai oktatásban való részvétele kézenfekvő. Az óvodás kortól az egyetemistákig a célcsoportok számára a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek átadása mindenkori célkitűzések között elől szerepel. Az ismeretterjesztő előadásokat a magyar mellett angol és horvát nyelven is lehetséges meghallgatni. A közép- és hosszú távú elképzelések között az ismeretterjesztő előadások témacsoportjainak szélesítése, illetve az előadások külső helyszíneken való megvalósíthatósága is szerepel. Mindez jó hatásokkal bír a fenntarthatóság növekedése szempontjából.
 - Mind helyi, mind kistérségi szinten elsősorban az oktatásban és a kulturális programokban való részvétel miatt a Vár szerepe a társadalmi tudatosság fokozásában, a helyi közösségek identitásának erősítésében alapvető. E tevékenység (sokszor karitatív) bővítése jelenkori és hosszú távú célok között is 'dobogós' helyen áll.
 - Jelenleg a legnépszerűbb elérhetőségű internetes felület a Vár Fb-oldala (Szigetvár - Zrínyi Vár). Ezen keresztül friss információkkal, program- és rendezvény-ajánlatokkal lehet elérni a célközönséget. Az elérhetősegeken keresztül a személyes (internetes, telefonos) megkeresésekre széleskörű a tájékoztatás biztosítása, mind a magyar, mind a külföldi vendégek részére. A

honlap fejlesztésre szorul. A jövőben a felhasználók számára jobban megközelíthető internetes felületet biztosítása a cél, többnyelvű alkalmazásokkal, digitális térképekkel, jegyrendelés lehetőségével.

- A fejlesztési elképzelések között szerepel okostelefonos applikációk (QR-kód leolvasás), audio-guide, interaktív digitális térkép csatolása a Vár nevezetességeihez és a kiállítás anyagaihoz.

9. A nemzeti emlékhely fenntartható használata, fejlesztése és bemutatása érdekében meghatározott elsődleges célkitűzések és a rövid-, közép- és hosszútávra előkészített tervek, programok, projektek – azok időbeli ütemezését is bemutató – ismertetése, az alábbiak középpontba állításával:

Szigetvár Város Önkormányzata 2015. évben a Dél-dunántúli Operatív Program keretében a Civitas Invicta – A leghősiesebb város - projekt keretén belül több mint 300 millió Ft-os beruházás keretében fejlesztette a létesítményt a MNV Zrt. tulajdonosi hozzájárulása alapján.

A beruházás több szempontból is jelentősen hozzájárult a környezetbarát működtetés fejlesztéséhez az alábbiak szerint:

- Az új fogadóépület határoló épületszerkezetei megfelelnek az MSZ.04-140/2 sz. szabványban, 2002/91/EK irányelvben és az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006 (V.24) TNM rendeletben megfogalmazott hőtechnikai követelményeknek, sőt megközelítőleg megfelelnek a passzívházaknál elvárt előírásoknak.
- Az épület energia ellátása a lehető legnagyobb százalékban megújuló energiák felhasználásával került megoldásra ezért a szükséges villamos energia egy részét napcellák állítják elő.
- A létesítmény teljes területén bevezetésre került a szelektív hulladékgyűjtés.

A 2018-2020. közötti időszakban mind a tulajdonos, mind az üzemeltető részéről olyan tervezett fejlesztések kerülnek előtérbe, melyek hozzájárulnak a környezetbarát működtetéshez az alábbiak szerint:

- A beruházások során elvárás kivitelező szervezetek irányában, hogy környezetbarát technológiák, építőanyagok bevonásával a fejlesztést valósítsák meg.
- A zöldfelületek fejlesztése, rehabilitációja, kialakítása során az őshonos növényfajokat, tájegységnek megfelelő fajkompozíciók részesülnek előnyben.
- Az irodai, adminisztratív munkák során az újrahasznosított papír igénybevétele élvez prioritást.
- Megújuló energiaforrások lehető legnagyobb mértékű bevonása az üzemeltetési tevékenység során, különös tekintettel a helyben fellelhető geotermikus energiahordozóra.

A Vár megközelíthetősége érdekében Szigetváron belül irányítótáblákkal megjelölt útszakaszon lehet eljutni a legközelebbi parkolóhelyekre. Ezeknek a tábláknak a láthatósága nem kielégítő, így ezen a közeljövőben változtatni szükséges. A stranddal közös parkolóból gyalogosan pár perces sétával érhető el a Vár főbejárata a várparkon keresztül.

Jelenleg a látogatók a déli főkapun keresztül jöhetnek be várba. Az udvaron rögtön jobbra találjuk a pénztárat. Itt információt (szóban, ill. szóróanyag formájában) is

kaphatnak a vendégek és tájékoztatást a látogatás feltételeiről. Ezt követően nyernek jogosultságot a várlátogatásra.

Az udvaron többnyelvű irányító és térképes többnyelvű ismertető táblák tájékoztatnak a nevezetességekről. A várudvar közepén álló Andrássy várkastélyban helyet kapott muzeális kiállítás a 2015-ben épült modern fogadóépületen keresztül közelíthető meg. A fogadóépületben információs pult és shop van. Itt állandó jelleggel tartózkodik személyzet, akik további tájékoztatást adhatnak, amely a tárlatvezető helye is. Digitális interaktív felületek is segítik a látogatók tájékozódását.

A Szigetvári Vár turisztikai ajánlatainak és szolgáltatásainak célcsoportjai hazai viszonylatban elsősorban az általános és középiskolás diákok az ország egész területéről, valamint a nyugdíjasok és a családok. Külföldi célcsoportok közül a szomszédos országok és főként Horvátország hozható, a közös múlt és a történelmi kötődés miatt. A tárlatvezetésre, a várbemutatóra, és a korhű (XVI. századi) viselet- és fegyverbemutatóra épülnek a programok. Országosan egyedülálló módon főállású történelmi hagyományőrsége van a várnak, amely nagy népszerűségnek örvend a célcsoportok körében. A külföldi látogatóink részére idegen nyelvű tárlatvezetést is igénybe vehetnek a magyar mellett angol, horvát és török nyelven. A diákok körében nagyban fokozza az érdeklődést a múzeumi tárlat és szolgáltatások interaktivitása (fegyvermásolatok és viselet- és páncél rekonstrukciók kipróbálhatóak).

A jegyárak magukba foglalják a szakvezetést is.

A célcsoportok elérése szóróanyagokkal, internetes felületeken, direkt marketinges eszközökkel, turisztikai szimpóziumokon, TDM és turisztikai irodákon keresztül valósul meg.

10. A rendkívüli eseményekkel kapcsolatban követendő intézkedések és védelmi előírások ismertetése:

A régészeti leletek az emeleten, zárt szobában találhatók, védelmük biztosított. A kiállított tárgyak zárt tárlóban, bekamerázott és teremőrrel védett termekben találhatók.

11. A használati terv szükség esetén bármelyik fél kezdeményezésére módosítható.

Jelen Használati terv az aláírásakor meglévő műszaki paraméterek, kiépített terek, vállalt turisztikai programelemek alapján készült el. A Nemzeti Emlék hely folyamatos fejlesztése miatt célszerű a Használati terv megvalósulásnak időszakos felülvizsgálata a Felek által, célszerűen három éves ciklusonként. Soron kívüli felülvizsgálat lehet szükséges az egyes, a Használati tervben befoglalt, nagyobb léptékű helyszíni fejlesztések megvalósulását, használatba vételét követően, melynek kapcsán a Használati terv az érintett felek által a megváltozott körülményekre újra adaptálható.

12. A használati tervet a Szigetvár, Vár nemzeti emlékhely tulajdonosával egyetértésben a Nemzeti Örökség Intézete készítette elő. A használati terv készítésébe az alábbi érintettek kerültek még bevonásra:

- Szigetvár Város Önkormányzata, 7900. Szigetvár, Zrínyi tér 1.
- Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zrt., 1133 Budapest, Pozsonyi út 56.
- NÖF Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft. 9400 Sopron, Kolostor-hegy utca 1., levelezési cím 1133 Budapest, Daróczi u. 3.
- Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt., 1027 Budapest, Kacska utca 15-23

13. A használati terv tartalmának érvényre juttatásáért és az alábbiakban ismertetett tervek, programok, projektek megvalósításáért a tulajdonosi joggyakorló és a nemzeti emlékhely használatában és megőrzésében érintett és érdekelt egyéb szereplők együttesen felelősek.

Jelen Használati terv a jelenlegi üzemeltetési-használati feltételek mellett, az adott kiépítések, működtetési terek használhatósága, valamint a jelenlegi üzemeltető által vállalható működtetési feltételek és program vállalások alapján készült. A tulajdonosi jog gyakorlója a mindenkori üzemeltető részére a helyszínek szabályozott körülmények közötti használatát, valamint a megvalósított fejlesztések által biztosított lehetőségek korlátlan használatát biztosítja, de nem terheli az egyes használati programelemek, attrakciók, látványosságok, egyéb turisztikai vállalások eredményes, kötelező megvalósításának a kötelme. A mindenkori tulajdonosi joggyakorló fenntartja azt a lehetőséget, hogy tartósan eredménytelen üzemeltetési, működtetési tevékenység esetén az üzemeltető személyének megváltoztatása révén biztosítsa a Használati terv maradéktalan megvalósításának lehetőségét.

14. A tulajdonos a miniszter által a turizmusért felelős miniszterrel egyetértésben elfogadott használati tervet a helyben szokásos módon és honlapján is közzéteszi.

15. Jelen használati terv melléklete:

1. számú melléklet: Fényképfelvételek a nemzeti emlékhelyről

A használati terv előkészítése lezárva:

2018. január 29.

A használati tervben foglaltakkal egyetérttek:

.....
Radnainé dr. Fogarasi Katalin * 1. *
főigazgató
Nemzeti Örökség Intézete

.....
dr. Vass Péter
polgármester
Szigetvár Város Önkormányzata

1. számú melléklet: Fényképfelvételek a nemzeti emlékhelyről

Várudvar

Zrínyi lovas szobra a háttérben a dzsámival és a fogadóépülettel

Dzsámi épülete

Szabadtéri színpad egy kiállított ágyúval

Dioráma a múzeum egyik termében

Hagyományőrök kézműves foglalkozást tartanak a múzeum épületében

Hagyományőrző díszlövés háttérben a múzeum épületével és a várparkkal

Várkapu a bástyával és a Nemzeti Emlékhelyet jelölő oszloppal

Tárgy:

FW: Szigetvári vár kezelési trev véleményezése

From: Csepregi István [mailto:CsepregiIstvan@mnv.hu]

Sent: Wednesday, February 28, 2018 11:22 AM

To: Németh András dr.

Cc: Szabó Csaba dr.; Bálics Szabolcs dr.

Subject: Szigetvári vár kezelési trev véleményezése

Nemzeti Örökség Intézete

Érkezett: 2018. 02. 28.

Érkeztető szám: EPK/587(2018)

Iktatás időpontja: 2018. 02. 28.

Iktatószám: EPK/180-9/2018)

Előzmény szám:

Ügyintéző neve:

Melléklet:

Tisztelt Igazgató-helyettes Úr!

A szigetvári vár, mint Nemzeti Emlékhely működtetéséhez kapcsolódó használati terv megküldött tervezetét (2018.01.29.-i jelzett dátumú) áttekintettük.

Tárgyi tervezetbe valamennyi, az MNV által korábban jelzett, kért adat, kiegészítés maradéktalanul belekerült, így a megkívánt vagyonkezelői szempontok, kívánalmak teljesültek, ennek megfelelően további módosításokat nem kívánunk tenni.

Véleményünk szerint a használati terv komplex kezelési lehetőséget nyújt a Nemzeti Emlékhely státuszából adódó feladatok maradéktalan ellátásához, melyhez kapcsolódóan köszönjük az előkészítés kapcsán elvégzett koordináló munkájukat.

A Használati Terv jelen verzióját véglegesítésre javasoljuk.

Üdvözléssel:

Csepregi István

műszaki menedzser

MNV | MAGYAR NEMZETI
VAGYONKEZELŐ ZRT.

Dél-Dunántúli Regionális Területi Iroda

Pécsi Iroda

7622 Pécs, Ferencesek u. 9-11.

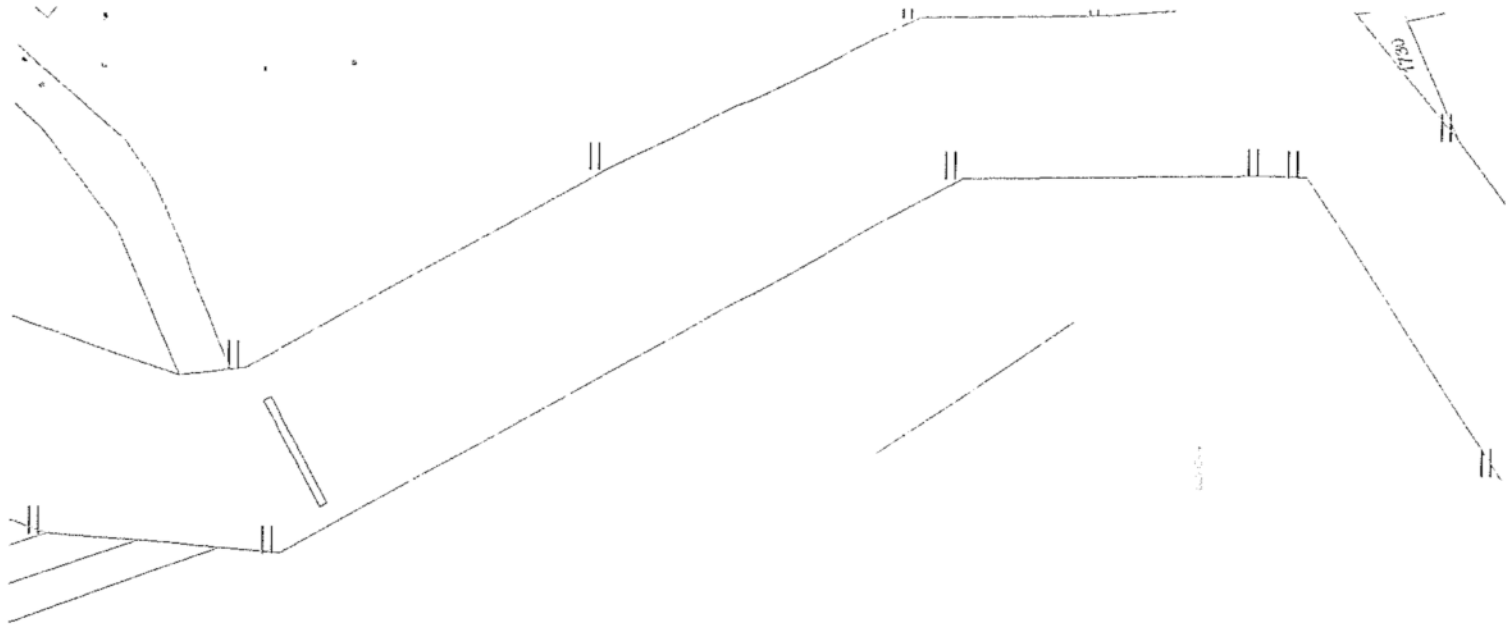
Telefon: +36 40-313-853

Mobil: +36 30 343-9354

Fax: +36 1 237-4380

E-mail: csepregiistvan@mnv.hu

Ez az üzenet bizalmas információt tartalmaz, kizárólag a megnevezett címzettek ismerhetik meg a tartalmát! Az MNV Zrt nem vállal felelősséget az üzenet tartalmáért. Amennyiben nem Ön a címzett, úgy kérjük, haladéktalanul értesítsen bennünket és törölje az üzenetet ! Confidentiality notice: the content of this message is confidential! It is intended only for the use of the named recipient. MNV Zrt. does not accept legal responsibility for the contents of this message. If you are not an intended recipient, please notify us immediately and delete this document MAILPR!

1733

1734

1735

1736

1737

1738

1739

1740

